

Наталія НАЛУКОВА

доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування

Тернопільський національний економічний університет

ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ СТРАХОВИКА ЯК ПЕРЕДУМОВА ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ НАДАННЯ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ

Питання що стосуються стратегічного управління фінансовими ресурсами страховика у науковому потенціалі вітчизняної та зарубіжної фінансової думки досліджуються, проте у більшості публікацій не повністю розкриті наукові підходи з урахуванням різних позицій щодо сутності фінансової стратегії страхових компаній, визначення її складових, етапів та методів розробки, що, у свою чергу є метою нашого дослідження. Правильне теоретичне обґрунтування фінансової стратегії страховика на практиці сприятиме не лише забезпеченню його ефективного функціонування, а й покращенню рівня виконання взятих на себе фінансових зобов'язань, а відтак і надання страхових послуг.

Дискутуючи з приводу визначення сутності фінансової стратегії страхової компанії відмітимо, що серед сучасних підходів найпоширенішим є формулювання, яке включає обґрунтування і вироблення таких принципів діяльності, дотримання яких дозволить страховим компаніям ефективно досягати поставлених цілей у довгостроковій перспективі. У цьому контексті фінансова стратегія страховика є концепцією управління у сфері формування, розподілу, використання фінансових ресурсів, що реалізується у довгостроковій перспективі та забезпечує досягнення головної мети його функціонування. Реалізується фінансова стратегія страховика у формі фінансового плану його розвитку, довгострокової фінансової політики, тощо.

Визначення складових фінансової стратегії страховика також є дискусійним. Так, фінансова стратегія страховика включає такі види стратегій –

стратегію використання прибутку, інвестиційну стратегію, стратегію фінансування, стратегію фінансових правовідносин, стратегію управління страховими резервами, стратегію управління власним капіталом, стратегію управління ризиками. В окремих наукових працях кожен із цих видів стратегії ототожнено із політикою. Та разом з тим, науковці єдині у тому, що фінансова стратегія страховика як складова його загальної стратегії є комплексною довготерміновою фінансовою програмою, в якій визначено методи та практику формування фінансових ресурсів, їх планування та забезпечення фінансової стійкості за ринкових умов господарювання.

Фінансова стратегія страховика забезпечує досягнення головної мети його функціонування шляхом: формування страхових резервів і стратегічного управління ними; виявлення вирішальних напрямів та зосередження зусиль на їх виконанні; маневреності у використанні страхових резервів; встановлення відповідності фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям страховика; об'єктивного обліку фінансового стану за рік, квартал, місяць; оцінки та аналізу економічних і фінансових можливостей самого страховика та його конкурентів; визначення головної загрози з боку конкурентів, мобілізації сил на її усунення та вибір напрямів фінансових дій.

Враховуючи те, що фінансова стратегія страховика спрямована на забезпечення його здатності повертатися у початковий стан і забезпечувати подальшу платоспроможність після впливу негативних факторів, основні її завдання такі: визначення можливостей і загроз у розвитку компанії та ефективне управління ними; визначення пріоритетності досягнення цілей та способів реалізації стратегії; забезпечення стійкого розвитку організації у нестабільних умовах ринку через формування та ефективне використання фінансових ресурсів; визначення і впровадження найефективніших напрямків залучення інвестицій; визначення головної загрози втрати конкурентних переваг страховика на ринку; диверсифікація діяльності страховиків з урахуванням

прогнозованого ризику; створення ефективної системи управління ризиками та збалансування страхового та інвестиційного портфелів.

Процес формування фінансової стратегії страховика передбачає виділення таких її етапів як: визначення періоду формування фінансової стратегії; розробка системи перспективних фінансових нормативів; розробка фінансової політики з окремих видів діяльності; конкретизація показників фінансової стратегії у розрізі періодів її реалізації; оцінка розробленої фінансової стратегії за параметрами її відповідності загальній стратегії розвитку, збалансованості цільових стратегічних нормативів, прийнятності рівня ризику, результативності стратегії.

Технологія розробки фінансової стратегії страховика, її коригування, отримання інформації про сучасний стан зовнішнього і внутрішнього середовища страховика та прогнозування передбачає застосування фінансовими менеджерами відповідного фінансового інструментарію, спеціальних методів, котрі спрямовані на вирішення загальних і конкретних завдань, що виникають на стадіях розробки, реалізації та коригування плану розвитку організації. Основними методами є методи стратегічного фінансового планування, фінансового прогнозування, фінансового моделювання та сценаріїв. Водночас, існують інші методи, які доцільно застосовувати на окремих стадіях розробки та реалізації фінансової стратегії компанії.